

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران  
اداره سیاستها و مقررات ارزی

## «مجموعه مقررات ارزی»

بخش پنجم:

**دستور العمل تامین مابه التفاوت ریالی نرخ ارز پرداختهای تعهدات ارزی**

**«اعتبار اسنادی / ثبت سفارش براتی گشایش شده در سالهای قبل»**

## ”بسمه تعالی“

دستورالعمل تامین مابه التفاوت ریالی نرخ ارز پرداختهای تعهدات ارزی در سال ۱۳۸۱ و بعد که در سالهای قبل با نرخهای کمتر از نرخ روز پرداخت ایجاد شده‌اند.

---

باتوجه به یکسانسازی نرخ ارز از ابتدای سال ۱۳۸۱، بانکها میتوانند مابه التفاوت ریالی نرخ ارز پرداختهای ارزی به سررسید ۱۳۸۱/۱/۱ به بعد را بارعایت مفاد این دستورالعمل و تکمیل فرمهای شماره «۱» یا شماره «۲» پیوست این دستورالعمل حسب مورد از این بانک مطالبه و دریافت نمایند.

### الف - شرایط لازم برای تامین مابه التفاوت ریالی نرخ ارز:

- ۱- تعهدارزی بموجب گواهی ثبت آماری یا مجوز گشایش اعتبار اسنادی (فیش کامپیوتری) صادره توسط اداره نظارت ارز یا دبیرخانه بودجه و تخصیص ارز در سال ۱۳۸۰ و یا قبل از آن ایجاد شده باشد.
- ۲- تاریخ سررسید پرداخت تعهد ۱۳۸۱/۱/۱ و یا بعد از آن باشد.
- ۳- پرداخت انجام شده باشد.
- ۴- اطلاعات مربوطه بشرح زیر در سیستم اعتبارات اسنادی نشر ۲ گزارش شده باشد.
  - ۴/۱- گشایش اعتبارات اسنادی / ثبت سفارش بروات دیداری
  - ۴/۲- معامله اسناد تحت اعتبارات / بروات اسنادی مدت دار (یوزانس، یوزانس داخلی و اعتبارات اسنادی گشایش یافته از طریق تامین مالی توسط بانک توسعه اسلامی)
- ۵- گزارش اطلاعات وامهای بلندمدت و اعتبارات اسنادی فاینانس در سیستم DMFAS

### ب - مابه التفاوتهای ریالی قابل تامین :

- ۱- تعهدات با نرخهای دولتی سابق :
  - ۱/۱- چنانچه مطابق بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۹۷ مورخ ۷۴/۶/۲۹ و نامه عمومی شماره ۲۴۸۶۰/سا/۸ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۳ اداره سیاستها و مقررات ارزی، از

پرداخت مابه التفاوت ریالی نرخ ارز تا نرخ شناور روز پرداخت معاف باشد مابه  
التفاوت ریالی نرخ دولتی سابق تا نرخ روز پرداخت.

۱/۲- چنانچه مطابق بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۹۷ مورخ ۷۴/۶/۲۹ و نامه عمومی  
شماره ۲۴۸۶۰/سا/۸ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۱۳ و بخشنامه شماره ۶۰/۱۱۸۶ مورخ ۹/۲۷  
۱۳۷۳/ اداره سیاستها و مقررات ارزی، مشمول پرداخت مابه التفاوت تا نرخ شناور روز  
پرداخت باشد مابه التفاوت نرخ شناور روز پرداخت تا نرخ روز پرداخت.

## ۲- تعهدات با نرخ رقابتی :

نظر به اینکه بهنگام گشایش اعتبار / ثبت سفارش برات اسنادی مابه التفاوت  
نرخ دولتی سابق تا نرخ رقابتی را به حساب خزانه منتقل نموده‌اند لذا :

۲/۱- چنانچه مطابق بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۹۷ مورخ ۷۴/۶/۲۹ و نامه عمومی  
شماره ۲۴۸۶۰/سا/۸ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۱۳ اداره سیاستها و مقررات ارزی از  
پرداخت مابه‌التفاوت ریالی تا نرخ شناور روز پرداخت معاف باشد مابه‌التفاوت ریالی  
نرخ دولتی سابق تا نرخ روز پرداخت.

۲/۲- چنانچه مطابق بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۹۷ مورخ ۷۴/۶/۲۹ و نامه عمومی  
شماره ۲۴۸۶۰/سا/۸ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۱۳ و بخشنامه شماره ۶۰/۱۱۸۶ مورخ ۹/۲۷  
۷۳/ اداره سیاستها و مقررات ارزی مشمول پرداخت مابه‌التفاوت باشد مابه‌التفاوت نرخ  
شناور روز پرداخت تا نرخ روز پرداخت باضافه مابه‌التفاوت نرخ دولتی سابق تا نرخ  
رقابتی.

۳- تعهدات با نرخهای شناور قبل از ۱۳۷۲/۹/۱۸: (نرخهای شناور کمتر از دلاری ۱۷۵۰  
ریال)

۳/۱- چنانچه مطابق بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۹۷ مورخ ۷۴/۶/۲۹ و نامه عمومی  
شماره ۲۴۸۶۰/سا/۸ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۱۳ اداره سیاستها و مقررات ارزی از پرداخت  
مابه‌التفاوت ریالی تا نرخ شناور روز پرداخت معاف باشد مابه‌التفاوت ریالی شناور  
دریافتی از مشتری تا نرخ روز پرداخت

۳/۲- چنانچه مطابق بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۹۷ مورخ ۷۴/۶/۲۹ و نامه عمومی  
شماره ۲۴۸۶۰/سا/۸ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۱۳ و بخشنامه شماره ۶۰/۱۱۸۶ مورخ ۹/۲۷

- ۷۳ اداره سیاستها و مقررات ارزی مشمول پرداخت مابه التفاوت باشد مابه التفاوت نرخ شناور روز پرداخت (معادل دلاری ۱۷۵۵ ریال) تا نرخ روز پرداخت.
- ۴- تعهدات با نرخ شناور بعد از ۱۳۷۲/۹/۱۸ :
- مابه التفاوت نرخ شناور دریافتی از مشتری تا نرخ روز پرداخت
- ۵- نرخ صادراتی :
- ۵/۱- چنانچه مابه التفاوت نرخ شناور تا نرخ صادراتی قبلاً به حساب خزانه منتقل نشده باشد نرخ صادراتی تا نرخ روز پرداخت
- ۵/۲- چنانچه مابه التفاوت نرخ شناور تا صادراتی قبلاً به حساب خزانه منتقل شده باشد مابه التفاوت نرخ شناور تا نرخ روز پرداخت
- ۶- آن دسته از تعهدات با نرخ واریزنامه‌ای که قبل از صدور بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۲۶ مورخ ۱۳۷۸/۳/۱۱ اداره سیاستها و مقررات ارزی ایجاد گردیده‌اند و مابه‌التفاوت ریالی نرخ شناور تا واریزنامه‌ای و یا نرخ صادراتی تا واریزنامه‌ای طبق بخشنامه‌های این بانک به حساب خزانه منتقل گردیده است. حسب مورد مابه‌التفاوت نرخ شناور تا نرخ روز پرداخت و یا نرخ صادراتی تا نرخ روز پرداخت.

**ج- نحوه درخواست تامین مابه التفاوت ریالی پرداختهای ارزی از این بانک :**

- ۱- تکمیل فرم شماره ۱ و یا شماره ۲ حسب مورد بشرح زیر :
- ۱/۱- برای هر قلم پرداخت تحت بندهای ب-۱، ب-۲، ب-۳، ب-۵/۲ و ب-۶ یک برگ فرم شماره (۲) تکمیل گردد.
- ۲- پرداختهای موضوع بندهای ب-۴ و ب-۵/۱ در فرم شماره (۱) وارد شود.
- ۳- فرمهای شماره (۱) و (۲) می‌بایست توسط آن بانک تکمیل و از طریق یکی از ادارات مرکزی که به این بانک معرفی می‌گردد طی نامه رسمی به اداره نظارت ارز ارسال شود.
- ۴- فرمهای شماره (۱) و (۲) می‌بایست به دو امضاء مجاز مسئولین اداره مذکور رسیده، نام و نام خانوادگی امضاءکنندگان در ذیل آن درج گردیده و ممهور به مهر اداره مربوطه شوند. برای این منظور ضروریست قبلاً "دارندگان حق امضاء مجاز (حداکثر ۴ نفر) جهت امضاء فرمهای مذکور را به اداره نظارت ارز این بانک معرفی و نمونه امضاء آنها را ارسال نمایند.

**تبصره :** حداقل یکی از امضاءهای فرمهای ارسالی می‌بایست توسط رئیس یا معاون اداره معرفی شده صورت گیرد لذا مقتضی است در معرفی امضاءها لحاظ نمایند.

**تبصره :** ارسال یک یا چند فرم شماره (۱) یا شماره (۲) طی یک نامه بلامانع است اما مقتضی است از ارسال توأم فرمهای شماره (۱) و شماره (۲) طی یک نامه خودداری فرمایند.

#### **د - متفرقه :**

۱- نظر به اینکه از ابتدای سال ۱۳۸۱ نرخ شناور ارز اعلام نخواهد گردید (نرخهای بر مبنای دلاری ۱۷۵۵) بنابراین نرخهای شناور روز پرداخت و نرخهای صادراتی روز پرداخت ارزهای غیر دلاری در سال ۱۳۸۱ و سالهای بعد را می‌توانند با استفاده از نرخهای مرجع که بصورت روزانه توسط این بانک اعلام می‌شود محاسبه نمایند.

۲- فرمهای شماره (۱) و (۲) می‌بایست بدون خط خوردگی تنظیم گردند. در صورت خط خوردگی مراتب می‌بایست در ظهر فرم درج و مهر و امضاء گردد.

۳- بمنظور تسریع در ورود اطلاعات و اعمال کنترلهای لازم بانکها میتوانند اطلاعات درخواست تامین مابه‌التفاوت ریالی بشرح فرم شماره (۱) و (۲) را با استفاده از دیسکت به اداره نظارت ارز ارسال نمایند. در اینصورت نیز ارسال فرمهای مذکور مطابق بند «ج» فوق الزامی است.

۴- اصلاحات موردنظر روی درخواستهای قبلی تأمین مابه‌التفاوت می‌بایست طی نامه رسمی به اداره نظارت ارز اعلام شود.

۵- چنانچه بانک، در تکمیل فرمهای شماره (۱) و (۲)، مبلغ ارزی را کمتر از میزان واقعی اعلام کرده باشد می‌تواند مبلغ کسری را طی فرم جداگانه‌ای درخواست نماید.

۶- چنانچه تحت یک شماره اعتبار/ برات اسنادی پرداختهایی با مبلغ ارزی، شرح، والور معامله اسناد، نوع نرخ تخصیصی اولیه و سررسید پرداخت یکسان گزارش شود تکراری محسوب گردیده و از تامین مابه‌التفاوت ریالی مربوط خودداری خواهد گردید.

**تبصره :** چنانچه تحت یک اعتبار/ برات اسنادی پرداختهایی با اطلاعات مشابه فوق وجود داشته باشد ضروری است پس از کنترل مجدد، مجموع آنها را بعنوان یک قلم در فرمهای مربوطه وارد و درخواست تأمین مابه‌التفاوت نمایند.

- ۷- چنانچه ردیف پرداخت تکرار شود از تامین مابه‌التفاوت ریالی خودداری خواهد گردید.
- ۸- بمنظور واریز وجوه ریالی مابه‌التفاوت موضوع این دستورالعمل، ضروریست بانکها یکی از حسابهای جاری خود نزد اداره معاملات ریالی را به اداره نظارت ارز اعلام نمایند.



« فرم شماره ۲ درخواست مابه‌التفاوت ریالی پرداختهای ارزی »

شماره اعتبار/برات/اسنادی ..... نام بانک ..... شعبه ..... کد بانک و شعبه .....

نام مشتری .....

نوع تعهد: ۱ دیداری ۲ یوزانس ۳ یوزانس داخلی ۴ فاینانس ۵ نقد ویژه ۶ واریزنامه

تسهیلات بانک توسعه اسلامی (IDB)

ردیف پرداخت ..... مبلغ به ارز بازپرداخت ..... نوع ارز بازپرداخت ..... سررسید پرداخت .....

والور معامله اسناد (توسط کارگزار): / /

موضوع پرداخت: ۱ اصل ۲ بهره ۳ هزینه بیمه ۴ هزینه تعهد ۵ هزینه مدیریت

۶ هزینه بازرسی ۷ میان پرداخت ۸ پیش پرداخت ارزی ۹ بازپرداخت اصل فاینانس ۱۰ سایر

ماهیت کالا: ۱ مصرفی ۲ سرمایه‌ای تولیدی

نوع نرخ تخصیص اولیه:

الف - ۴ دولتی سابق ۱ رقابتی ۹ شناور قبل از ۷۲/۹/۱۸

وضعیت به لحاظ تامین مابه‌التفاوت ریالی تا نرخ شناور پایان سال ۸۰:

۱ معاف از پرداخت مابه‌التفاوت ← \* نرخ دریافتی از مشتری ..... ریال

۲ مشمول پرداخت مابه‌التفاوت ← \*\* نرخ شناور محاسبه شده روز پرداخت ..... ریال

ب - ۳ صادراتی ۷ واریزنامه‌ای

مابه‌التفاوت ریالی بشرح زیر طی نامه شماره ..... پیوست آن به حساب شماره .....  
مورخ ..... نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران منتقل گردیده است:

۱ نرخ شناور تا صادراتی ۲ نرخ شناور تا واریزنامه‌ای نرخ شناور دریافتی از مشتری ..... ریال

۳ نرخ صادراتی تا نرخ واریزنامه‌ای نرخ صادراتی دریافتی از مشتری ..... ریال

نرخ روز پرداخت ..... ریال

مابه‌التفاوت ریالی مورد درخواست: به عدد ..... به حروف .....

اداره بین‌الملل / خارجه

\* چنانچه نرخ تخصیص اولیه رقابتی باشد در این محل نرخ دولتی سابق مربوط درج گردد.

\*\* چنانچه نرخ تخصیصی اولیه رقابتی باشد در این صورت، مابه‌التفاوت نرخ دولتی سابق تارقاتی از نرخ شناور پایان سال ۸۰ کسر و حاصل در این محل درج گردد.